

STATUS FOR VERNEVERDIGE KULTURMINNER I UTVALGTE KOMMUNER

Innlegging i Askeladden av MOV-objekter 2018

Dammann, Åse

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)

Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon: 23 35 50 00

www.niku.no

Tittel Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner Innlegging i Askeladden av MOV-objekter 2018	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 132/2018	Publiseringsdato 14.12.2018
	Prosjektnummer 1021229	Oppdragstidspunkt 2018
	Forsidebilde Sjøhusmiljø i Rognaldsvåg, Flora kommune (176599936) Foto: ÅD/NIKU 2018	
Forfatter(e) Dammann, Åse	Sider 24	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Bygning	

Prosjektleder Åse Dammann
Prosjektmedarbeider(e)
Kvalitetssikrer Annika Haugen

Oppdragsgiver(e) Riksantikvaren v/Kari Larsen
--

<p>Sammendrag</p> <p>Denne rapporten inneholder dokumentasjon av NIKUs innlegging i Askeladden av SEFRAK-bygninger og verneverdige kulturminner i Flora og Melhus i 2018, samt tidligere innlegging for Kautokeino, Nord-Aurdal, Nittedal, Tromsø, Saltdal og Sandnes i 2017. De innlagte kulturminnene inngår i Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner 2015-2019».</p>
--

Emneord Askeladden, verneverdige kulturminner, SEFRAK, bygninger, miljøovervåking, Flora, Melhus

Avdelingsleder

Annika Haugen

Forord

Denne rapporten inneholder dokumentasjon av NIKUs innlegging i Askeladden av SEFRAK-bygninger og verneverdige kulturminner i Flora og Melhus i 2018, samt tidligere innlegging for Kautokeino, Nord-Aurdal, Nittedal, Tromsø, Saltdal og Sandnes i 2017. De innlagte kulturminnene inngår i Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner 2015-2019».

Vi takker Riksantikvaren for god tilrettelegging!

Åse Dammann, NIKU

Desember 2018

Innholdsfortegnelse

1	MOV-data til Askeladden	7
2	Hva skal legges inn?.....	7
3	Tidsplan for innlegging	7
4	De enkelte oppgavene.....	8
5	Antall objekter som legges i Askeladden.....	8
6	Antall objekter i MOV-kontrollgruppene	9
7	Allerede i Askeladden – kun tilstandsregistrering.....	11
8	Masseimport med RAs importmal	11
9	Avvist i masseimporten – legges inn enkeltvis.....	11
10	Mangler bygningsnummer – legges inn enkeltvis.....	12
11	Innlagt uten kartfesting – kartfestes enkeltvis.....	13
12	Feil i Askeladden – rettes enkeltvis	14
13	Askeladden-liste til MOV-kommunene	15
14	Kvalitetssikring av rådata	16
15	Riksantikvarens importmal.....	17
16	Importmal – detaljert veiledning.....	18

1 MOV-data til Askeladden

I følge kontrakt for «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner» skal tilstandsdata om SEFRAK-bygninger og verneverdige kulturminner legges i Askeladden innen utgangen av hvert kontrollår, med bistand fra Riksantikvaren.¹ Denne rapporten inneholder dokumentasjon av NIKUs innlegging av MOV-objekter og tilstandsregistrering i Askeladden.

Riksantikvaren ønsker at registreringsdata for verneverdige kulturminner skal samles i Askeladden, for å muliggjøre en systematisk og landsdekkende oppfølging av tilstand og tap av verneverdige kulturminner. Intensjonen er at Askeladden skal være en felles database for faste kulturminner med alle typer vern, og at den skal fungere som verktøy for kommunenes oppfølging av verneverdige kulturminner. Riksantikvarens mål er at det skal være enkelt for kommunene å legge inn data for kommunalt verneverdige kulturminner i Askeladden.² NIKU har utarbeidet metode for innlegging i Askeladden på oppdrag for Riksantikvaren i 2015.³

2 Hva skal legges inn?

Alle objekter som inngår i MOV-programmet skal legges i Askeladden. Tapte bygninger skal ikke legges inn, og ikke objekter som allerede ligger i Askeladden. Tilstandsregistrering skal legges inn etter hver kontrollregistrering. MOV-programmet omfatter:

- SEFRAK-bygninger eldre 1900
- Listeførte kirker
- Statlig listeførte bygninger verneklasse 2
- Kommunalt verneverdige kulturminner (objekter prioritert i kommunal kulturminneplan, samt bygninger regulert til bevaring i område eller som enkeltobjekt etter plan- og bygningsloven)

3 Tidsplan for innlegging

Masseimport i Askeladden og innlegging av tilstandsregistrering skjer med følgende tidsplan:

- 2107: Kautokeino, Nord-Aurdal, Nittedal, Tromsø, Saltdal, Sandnes
- 2018: Flora, Melhus
- 2019: Bø, Samnanger

Enkeltvis innlegging av objekter som er avvist i masseimporten eller mangler bygningsnummer, enkeltvis kartfesting av innlagte objekter, samt feilrettinger i Askeladden, vil bli gjennomført samlet for alle ti kommuner etter siste masseimport høsten 2019. Deretter vil vi sende lister til MOV-kommunene med oversikt over innlagte objekter.

¹ Kontrakt RA-NIKU 03.07.15

² Leden, Siv og Åse Dammann: NIKU Oppdragsrapport 142/2015, s 4

³ Leden, Siv og Åse Dammann: NIKU Oppdragsrapport 142/2015.

4 De enkelte oppgavene

Jobben med innlegging i Askeladden består av følgende oppgaver:

Innlegging av tilstandsregistrering

For objekter som allerede ligger i Askeladden skal tilstandsregistrering legges inn etter hver kontrollregistrering (kap 7)

Masseimport av MOV-objekter

Flesteparten av objektene som ikke allerede ligger i Askeladden, blir lagt inn som masseimport med Riksantikvarens importmal (kap 8, 14, 15, 16)

Enkeltvis innlegging – avvist i masseimport

Objekter som blir avvist i masseimporten legges inn enkeltvis i etterkant (kap 9)

Enkeltvis innlegging – mangler bygningsnummer

Objekter som mangler bygningsnummer (bautaer, broer, bunkere, kaianlegg mm) legges inn enkeltvis i etterkant (kap 10)

Enkeltvis kartfesting

Objekter som legges inn uten kartfesting blir kartfestet enkeltvis i etterkant (kap 11)

Feilretting

Rette feilregistreringer på objekter som allerede ligger i Askeladden (kap 12)

Askeladden-lister til kommunene

Sende liste over innlagte MOV-objekter til MOV-kommunene (kap 13)

5 Antall objekter som legges i Askeladden

I 2018 blir 1625 objekter lagt inn som masseimport med Riksantikvarens importmal.⁴ I tillegg vil 19 objekter, som mangler kartfesting, bli lagt inn enkeltvis i etterkant. For 11 objekter, som allerede ligger i Askeladden, sender vi liste med tilstandsregistrering.⁵

ÅR	KOMMUNE	ALLEREDE I ASKELADDEN	MASSEIMPORT	AVVIST I IMPORTEN	MANGLER BYGNINGSNR	MANGLER KARTFESTING	RETTE FEIL
2015	Kautokeino	17			1		2
2015	Nord-Aurdal	4	1023		12	3	
2016	Nittedal	41	238		2		
2016	Tromsø	20	940	8	4	21	28
2017	Saltdal	4	340		4	4	1
2017	Sandnes	14	593		11	1	
2017	Totalt	100	3134	8	34	29	31
2018	Flora	3	588		2		
2018	Melhus	8	1037		17		
2018	Totalt	11	1625		19		
2019	Bø						1
2019	Samnanger						6

⁴ Innlegging_i_Askeladden_Importmal_NIKU-2018.xlsx

⁵ Innlegging_i_Askeladden_Tilstand_2018.xlsx

6 Antall objekter i MOV-kontrollgruppene

Oversikten nedenfor viser hvordan objektene som er innlagt i Askeladden fordeler seg på de ulike i MOV-kontrollgruppene. Hvert MOV-objekt kan inngå i flere kontrollgrupper samtidig.

For Kautokeino og Nord-Aurdal vil kategorien «Verneverdige kulturminner» bli implementert først fra neste omdrev. Oversikten nedenfor begrenser seg derfor til å vise antallet av listeførte kirker og SEFRAK-bygninger regulert til bevaring som er kontrollert i disse to kommunene.

Kautokeino

- 18 SEFRAK-bygninger
- Ingen listeførte kirker
- Ingen bygninger regulert til bevaring

Nord-Aurdal

- 1036 SEFRAK-bygninger
- 3 listeførte kirker
- 63 SEFRAK-bygninger regulert til bevaring

Nittedal

- 244 SEFRAK-bygninger
- 82 verneverdige kulturminner
 - 1 listeført kirke
 - 43 objekter prioritert i kulturminneplan
 - 46 bygninger regulert til bevaring. Basert på liste over alle objekter og områder regulert til bevaring i kommunen, fra planavdelingen Nittedal kommune 2016. NIKU utelot ett objekt som ikke fantes i Kartverkets byggdatabase

Tromsø

- 778 SEFRAK-bygninger
- 294 verneverdige kulturminner
 - 4 listeførte kirker
 - 12 statlig listeførte verneklasse 2
 - 286 bygninger regulert til bevaring. Basert på liste over alle objekter og områder regulert til bevaring i kommunen, fra planavdelingen Tromsø kommune 2016. Bygninger markert som revet i listen, registrert som tapt ved NIKUs befarings, eller uten korresponderende bygnummer i Kartverkets byggdatabase, er utelatt

Saltdal

- 341 SEFRAK-bygninger
- 15 verneverdige kulturminner
 - 2 listeførte kirker
 - 13 bygninger regulert til bevaring. Basert på liste over alle objekter og områder regulert til bevaring i kommunen, fra planavdelingen Saltdal kommune 2017

Sandnes

- 463 SEFRAK-bygninger
- 256 verneverdige kulturminner
 - 2 listeførte kirker
 - 254 bygninger regulert til bevaring. Basert på liste over alle objekter og områder regulert til bevaring i kommunen, fra planavdelingen Sandnes kommune 2017. Listen fra Sandnes inneholdt 333 objekter. NIKU har utelatt 79 av disse: 21 uten bygningsnummer, 25 uten korresponderende bygningsnummer i Norge digitalt, 3 med dobbel SEFRAK-ID, 23 SEFRAK-bygninger registrert som tapt i MOV-kontrollen 2002-2012 og 7 tapt i 2017

Flora

- 533 SEFRAK-bygninger
- 108 verneverdige kulturminner
 - 1 listeført kirke
 - 107 objekter prioritert i kulturminneplan
 - 12 bygninger regulert til bevaring. Basert på informasjon fra SOSI-filer for bevaringsområder etter plan- og bygningsloven, tilsendt fra avdeling for plan og samfunn Flora kommune 2018

Melhus

- 1038 SEFRAK-bygninger
- 93 verneverdige kulturminner
 - 4 listeførte kirker
 - 93 objekter prioritert i kulturminneplan
 - Ingen bygninger regulert til bevaring. Basert på opplysninger i e-post fra avdeling for arealforvaltning Melhus kommune 2018

7 Allerede i Askeladden – kun tilstandsregistrering

Objekter som allerede ligger i Askeladden skal ikke legges inn på nytt, men kun oppdateres med tilstandsregistrering: «Intakt», «Truet», «Sterkt truet» eller «Tapt». NIKU sender separat liste til Riksantikvaren med tilstandsregistrering for disse objektene.⁶

For å finne ut hvilke av «våre» objekter som allerede ligger i Askeladden, sendte vi i 2017 liste til Riksantikvaren med alle bygningsnummer i MOV-programmet pr 2017. Listen omfattet SEFRAK-bygninger og listeførte kirker i 10 kommuner, pluss verneverdige objekter i Nittedal, Tromsø, Saltdal og Sandnes. Stian Finmark returnerte eksport fra Askeladden med oversikt over hvilke av disse objektene som allerede var lagt inn.

Fra 2018 må vi hvert år, før masseimporten, undersøke hvilke av de nye verneverdige objektene i MOV-kontrollen som allerede ligger i Askeladden. Dette kan sjekkes for ett og ett objekt i Askeladden, eller ved å sende liste til Riksantikvaren. I 2018 sjekket vi de nye verneverdige manuelt med bygningsnummer mot Askeladden.

8 Masseimport med RAs importmal

Flesteparten av objektene blir lagt inn som masseimport ved bruk av Riksantikvarens importmal.⁷ NIKU legger dataene i importmalen, og Riksantikvaren laster dataene fra importmalen til Askeladden. Fremgangsmåten er beskrevet i kap 14, 15 og 16.

9 Avvist i masseimporten – legges inn enkeltvis

Følgende objekter ble lagt i importmalen, men gikk ikke inn og fikk ikke Askeladden-ID i forbindelse med masseimporten. Disse vil bli lagt inn enkeltvis, hvis de ikke allerede er lagt inn av Sametinget.

ÅR	BYGNINGSNR	SEFRAKID	ASKELOADDENID	KOMMUNE	LOKALITETSNAVN	ADRESSE	VERNESTATUS
2017	190754847	19023306010		Tromsø	TØMMERBU, LILLEBO, SJURSNES		Ikke fredet
2017	190759717	19023306003		Tromsø	BOLIGHUS, STENSLAND, SJURSNES		Ikke fredet
2017	190759814	19023306001		Tromsø	VEDSJÅ, STORDALEN, 9030 SJURSNES		Ikke fredet
2017	190759849	19023306002		Tromsø	NAUST, STORDALEN, SJURSNES		Ikke fredet
2017	190761436	19023307008		Tromsø	NAUST, STRANDEBAKKEN, SJURSNES		Ikke fredet
2017	190761452	19023307005		Tromsø	BU, STRANDEBAKKEN, SJURSNES		Ikke fredet
2017	190847616	19023305003		Tromsø	UTHUS, STORSTEINNES, SJØVASSBOTN		Ikke fredet
2017	190847683	19023307007		Tromsø	SMIE, STRANDEBAKKEN, SJURSNES		Ikke fredet

⁶ Innlegging_i_Askeladden_Tilstand_2018.xlsx

⁷ Innlegging_i_Askeladden_Importmal_NIKU-2018.xlsx

10 Mangler bygningsnummer – legges inn enkeltvis

Følgende objekter mangler bygningsnummer og vil bli lagt inn enkeltvis. Havnegata 5 i Sandnes har bygningsnummer, men ble glemt i masseimporten i 2017.

ÅR	BYGNR	SEFRAK-ID	ASKELADD-ID	KOMMUNE	LOKALITETSNAVN	KRETS	ADRESSE	VERNESTATUS
2015		2011-0004-049	231378	Kautokeino	Stabbur - avzzi			Ikke fredet
2015		0542-0003-031		Nord-Aurdal	Eldhuset, Follinglo			Ikke fredet
2015		0542-0004-088		Nord-Aurdal	Bryggerhus/eldhus, Espelien			Ikke fredet
2015		0542-0004-162		Nord-Aurdal	Bu, Riste Jølmyr			Ikke fredet
2015		0542-0004-163		Nord-Aurdal	Heimåsel, Bergalie			Ikke fredet
2015		0542-0005-028		Nord-Aurdal	Sauehus, Fløten			Ikke fredet
2015		0542-0006-012		Nord-Aurdal	Låve, Gausaker, Jølmyr			Ikke fredet
2015		0542-0012-055		Nord-Aurdal	Stabbur, Ljøseeng			Ikke fredet
2015		0542-0017-020		Nord-Aurdal	Løe, Sørre Smørle			Ikke fredet
2015		0542-0020-033		Nord-Aurdal	Smie, Pisla			Ikke fredet
2015		0542-0022-014		Nord-Aurdal	Stogo, Odden			Ikke fredet
2015		0542-0022-084		Nord-Aurdal	Stabbur, Røyros, Røros			Ikke fredet
2015		0542-0023-062		Nord-Aurdal	Eldhus, Bruhallen			Ikke fredet
2016				Nittedal	Damanlegg, Rotnesfossen		Rotnes	Kommunalt verneverdig
2016		0233-0017-024		Nittedal	Fjøs, Hakadals verk			Kommunalt verneverdig
2016				Tromsø	Bunkere		Ullstindvegen 468	Vernet etter PBL
2016				Tromsø	Kanonstilling		Ullstindvegen 468	Vernet etter PBL
2016				Tromsø	Torghuken med flytebygga		Torghuken	Vernet etter PBL
2016				Tromsø	Strandtorget ferjeleie		Strandtorget	Vernet etter PBL
2017		1840-0110-038		Saltdal	Stabbur, Reitvold, Reitan, Saksenvik			Ikke fredet
2017		1840-0113-003		Saltdal	Klehus, Akervoll, Medby			Ikke fredet
2017		1840-0113-006		Saltdal	Stabbur, Robaasen, Rabbås, Medby			Ikke fredet
2017		1840-0114-002		Saltdal	Fjøs, gården Akervoll på Sundby			Ikke fredet
2017	170069110	1102-0019-601		Sandnes	Øglænds lager nr. 5, Vågen		Havnegata 5	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Brønn, Julebygda		Heigreveien 455	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Ekspedisjonsbygning, Strandgata 5		Strandgata 5	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Geil, Kjellebakken		Vagleveien 36	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Hage, Åse		Snekkerveien 8	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Kontorbygg, Strandgata 7		Strandgata 7	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Pansersperring 4, Ganddal, Lunde		Lundelunet 7	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Pansersperring, Høyland prestegård		Kyrkjevegen 336	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Storalma, Slutten, Hana		Skippergata 5	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Surapadl		Snekkerveien 4	Vernet etter PBL
2017				Sandnes	Trafokiosk, Breivik		Teineveien 15C	Vernet etter PBL
2018				Flora	Sanitetsbunker, Flora stadion	301		Kommunalt verneverdig
2018				Flora	Steinkross på Svanøy	202		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Asbjørn fra Medalhus	5		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta soldater fra Hølanda krigen 1807-1814	27		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Einar Tambarskjelve	5		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over eksplosjonsulykke på Gravråksmoen	5		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Foss gamle kirkested	20		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Grøtan kyrkjetuft	25		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Martin Tranmæl	3		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Niels N. Dahl	3		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Oddvar Brå	25		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Per Borten	3		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Bauta over Rolv Hallvardson Lynge	18		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Kolbrandstad stavkirke	29		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Krigsminne bauta over falne Melhusbygg	3		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Krigsminne ved Kjeldstad	18		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Lofossen kraftstasjon	8		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Minnestein på Rimol	6		Kommunalt verneverdig
2018				Melhus	Sagbergfossen kraftstasjon	6		Kommunalt verneverdig

11 Innlagt uten kartfesting – kartfestes enkeltvis

Følgende objekter er importert til Askeladden uten kartfesting og vil bli kartfestet enkeltvis:

ÅR	BYGN-NR	SEFRAKID	ASKELOADDENID	KOMMUNE	LOKALITETSNAVN	ADRESSE	VERNESTATUS
2015	140358983	05420012112	233024-0	Nord-Aurdal	SEL, HØLDALSTØLEN		Ikke fredet
2015	140360627	05420017042	233126-0	Nord-Aurdal	STØLSBU, STEIKESET		Ikke fredet
2015	140365033	05420022141	233413-0	Nord-Aurdal	SÆL, GØLEIKSTØLEN		Ikke fredet
2016	11432158	19020114021	232677-0	Tromsø	SKOTØYSFORRETNING, STORGT. 96, TROMSØ	Storgata 96	Vernet etter PBL
2016	11432158	19020114022	232677-0	Tromsø	SKOTØYFORRETNING, STORGT. 98-100, TROMSØ	Storgata 98-100	Vernet etter PBL
2016	11432158	19020114023	232677-0	Tromsø	FORRETN. GÅRD, STORGT. 102, TROMSØ	Storgata 102	Vernet etter PBL
2016	190789489	19024508006	235573-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, NERGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190835723	19024508009	235712-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, FINNKROKEN, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190835766	19024508004	235713-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, KARLSTUA, STAKKVIK, FINNKROKEN		Ikke fredet
2016	190835774	19024508002	235714-0	Tromsø	FJØS, FINNKROKEN, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190835812	19024508001	235715-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, FINNKROKEN, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190836967	19024508024	235718-0	Tromsø	FJØS, NYVOLL, GAMMELGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190836975	19024508021	235719-0	Tromsø	NAUST, NYVOLL, GAMMELGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190836983	19024508023	235720-0	Tromsø	SJÅ, NYVOLL, GAMMELGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190836991	19024508020	235721-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, NYVOLL, GAMMELGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190837009	19024508022	235722-0	Tromsø	STABBUR, NYVOLL, GAMMELGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190837424	19024508025	235723-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, GAMMELGÅRD, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190837696	19024508026	235724-0	Tromsø	BU, ROTTENBY, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190837742	19024508012	235725-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, NORDHAUG, ROTTENBY, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190837769	19024508013	235726-0	Tromsø	BU, NORDHAUG, ROTTENBY, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190841715	19024508019	235732-0	Tromsø	VÅNINGSHUS, HANNASTUA, GRØTNESDALEN, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190842169	19024508018	235733-0	Tromsø	NAUST, NYMO, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190842363	19024508017	235734-0	Tromsø	SJÅ, GRØTNES, STAKKVIK		Ikke fredet
2016	190847624	19024508003	235760-0	Tromsø	BU, FINNKROKEN, KÅRVIK		Ikke fredet
2017	188816304	18400101001	234908-0	Saltdal	VÅNINGSHUS, VIK, ROGNAN		Ikke fredet
2017	188816312	18400101012	234909-0	Saltdal	STUEBYGNING, KROKLI, HANS JENSEGÅR'N, VIK.		Ikke fredet
2017	188816495	18400101022	234910-0	Saltdal	STUEBYGNING, STORSTEINSJORD, ROGNAN		Ikke fredet
2017	1188778070	18400105078	235788-0	Saltdal	Brygge	Håndverkeren	Vernet etter PBL
2017	169984476		234465-0	Sandnes	Bolighus	Solaveien 86	Vernet etter PBL

12 Feil i Askeladden – rettes enkeltvis

I eksporten med objekter som allerede ligger i Askeladden oppdaget vi feil som må rettes enkeltvis.

- Noen objekter manglet SEFRAK-ID
- Noen objekter er lagt inn dobbelt
- Ett objekt har feil vernestatus, fordi vernestatus er endret

Bygningene i Kautokeino er registrert som «Ikke fredet» i Askeladden, selv om dette er samiske bygninger eldre enn 100 år. I følge Stian Finmark er Askeladden oppdatert på fredete objekter. I følge Sametingets prosjektleder for registrering av samiske bygninger, Mia Greta Lucie De Coninck, vil oppdatering av fredningsstatus for samiske bygninger skje i nær fremtid. Vi overlater derfor til Sametinget å rette opp vernestatus til «Automatisk fredet» i Askeladden. Inntil oppdatering er skjedd i Askeladden blir de samiske bygningene registrert som «Ikke fredet» i overvåkingsprogrammet.

ÅR	BYGNINGSNR	ASKELADDENID	KOMMUNE	NY VERNESTATUS	NY VERNEDATO	LEGG INN SEFRAKID	SLETTE DOBBELREG
2015	192506115	161569-4	Kautokeino				Dobbelt innlagt
2015	192506255	161937-2	Kautokeino				Dobbelt innlagt
2016	151062075	215683-3	Nittedal			0233-0018-019	
2016	151064434	215671-1	Nittedal			0233-0002-003	
2016	151069215	86106-1	Nittedal				Dobbelt innlagt
2016	151080049	215670-1	Nittedal			0233-0002-025	
2016	151080065	215670-2	Nittedal			0233-0002-026	
2016	151085598	215675-1	Nittedal			0233-0015-001	
2016	151090222	215673-1	Nittedal			0233-0015-004	
2016	151094570	215708-1	Nittedal			0233-0017-037	
2016	151094600	215707-1	Nittedal			0233-0017-015	
2016	151094619	215707-2	Nittedal			0233-0017-016	
2016	151094635	215709-1	Nittedal			0233-0017-018	
2016	151094716	215709-4	Nittedal			0233-0017-028	
2016	151094759	215709-3	Nittedal			0233-0017-023	
2016	151094775	215709-2	Nittedal			0233-0017-022	
2016	151095658	215682-1	Nittedal			0233-0017-039	
2016	151103782	215674-1	Nittedal			0233-0012-003	
2016	151110495	84461-2	Nittedal			0233-0015-045	
2016	151115233	215678-1	Nittedal			0233-0017-032	
2016	151115241	215678-2	Nittedal			0233-0017-033	
2016	151115268	215677-1	Nittedal			0233-0017-031	
2016	151115284	215677-2	Nittedal			0233-0017-034	
2016	151115292	215677-3	Nittedal			0233-0017-035	
2016	151116833	215684-1	Nittedal			0233-0018-048	
2016	151116981	215684-2	Nittedal			0233-0018-052	
2016	151126413	215665-1	Nittedal			0233-0009-043	
2016	151126464	215665-2	Nittedal			0233-0009-040	
2016	151134203	215955-2	Nittedal			0233-0009-008	
2016	151134211	215955-1	Nittedal			0233-0009-007	
2017	188752888	222816-2	Saltdal	Forskriftsfredet	24.10.2017	1840-0204-011	
2019	165707125	86674-2	Bø			0821-0006-136	
2019	19471012	215942-2	Samnanger			1242-0009-001	
2019	140012297	215660-1	Samnanger			1242-0003-085	
2019	140014052	215963-1	Samnanger			1242-0004-032	
2019	140015814	215942-1	Samnanger			1242-0009-002	
2019	140016128	214315-3	Samnanger				Dobbelt innlagt
2019	194727895	215861-1	Samnanger			1242-0003-068	

13 Askeladden-liste til MOV-kommunene

Etter at innleggingen i Askeladden er gjennomført, manglende kartfestinger er oppdatert, og feil er rettet opp, sender NIKU en liste til hver av kommunene med Askeladden-ID, bygningsnummer, SEFRAK-ID, kommunenavn, matrikkeladresse og vernestatus for alle de innlagte objektene. Formålet med dette er at kommunene skal ha mulighet for å bruke Askeladden som verktøy for oppfølging av verneverdige kulturminner, og oppdatere de innlagte dataene fortløpende. Oppdatering av de innlagte dataene vil ellers skje hvert femte år, i forbindelse med kontrollregistrering i overvåkingsprogrammet.

Listen med Askeladden-ID-er tas ut som rapport fra Askeladden slik:

Velg: Avansert søk

Velg: Egenskaper for kategori Bygning

Resultatvalg – klikk på pilen bak:

- Bygningsnummer
- Matrikkeladresse
- SEFRAK-ID

Velg: Egenskaper for kategori Enkeltminne

Resultatvalg – klikk på pilen bak:

- Kommune
- Vernetype
- Historisk referanse
 - Avgrensede (begynner med): NIKUIMPORT

Søk

Eksport Excel

14 Kvalitetssikring av rådata

Vi har lagt vekt på kvalitetssikring av rådata i MOV-tabellen før innleggingen i Askeladdens masseimport-mal. Dette er tidkrevende, men likevel mer effektivt enn å rette opp i Askeladden i ettertid. Før innleggingen i Askeladdens importmal er en del av grunndataene oversatt til de obligatoriske kategoriene i Askeladden. Der hvor vi har oversatt SEFRAK-kategorier til Askeladden-kategorier har vi forsøkt å være konsekvente.

Rådata for alle MOV-objektene ligger i MOV-tabellen for overvåkingsprogrammet.⁸ MOV-tabellen har én linje for hvert objekt. Her ligger grunndata for alle objekter og registreringsdata fra fire omdrev. Grunndata er hentet fra Matrikkelen, SEFRAK-registeret, Askeladden og kommunenes kartløsninger og kulturminnedatabaser. Opplysningene fra SEFRAK-registeret omfatter blant annet bygningstype, alder, geografisk beliggenhet, samfunnssektor og sosial miljøsammenheng. MOV-tabellen suppleres årlig med kontrollregistreringsdata og oppdatert vernestatus. Oppdatert versjon av MOV-tabellen lagres hos Riksantikvaren og NIKU (sist oppdatert versjon hos NIKU).

Tabellen nedenfor viser hvordan «Hustyper» i MOV-tabellen er oversatt til «Enkeltminneart» i importmalen. Hvis ingen alternativ i importmalen er dekkende, har vi valgt «Annen bygningstype».

SEFRAK «HUSTYPE»	ASKELADDEN «ENKELTMINNEART»
Andre hus i utmark	Annen bygningstype
Andre hus på setra	Annen bygningstype
Annet	Annen bygningstype
Bolig	Bolig
Bygdemagasin, tollbu	Annen bygningstype
Bygård	Bygård
Driftsbygning	Driftsbygning
Fjøs, stall, låve	Driftsbygning
Forretningsbygg	Forretningsbygg
Forsamlingshus	Forsamlingslokale
Hotell, gjestgiveri, skystasjon, kafé m.m.	Overnattingssted
Hytte	Hytte-annet
Kirke, kapell	Kirke
Koie	Hytte-annet
Kraftstasjon, transformatorstasjon	Kraftstasjon
Kvern, sag	Annen bygningstype
Mindre uthus i/nær tunet	Uthus - skjul
Naust, sjøbu	Naust - båthus
Næringsbygg	Annen bygningstype
Seterbu/sel	Sel (seterbu)
Seterfjøs	Fjøs-stall
Seterløe	Annen bygningstype
Sidebygning	Sidefløy
Sjøhus, brygge	Sjøhus
Skole	Skole
Stabbur, loft	Bur-stabbur-loft
Stasjonsbygning	Stasjonsbygning
Sykehus, pleiehjem	Hospital-sykehjem
Ukjent	Annen bygningstype
Uthus knyttet til bolig/bygård	Uthus-skjul
Utløe, sommerfjøs	Annen bygningstype
Våningshus	Bolig

⁸ Rådata MOV-status 10 kommuner.xlsx

15 Riksantikvarens importmal

Riksantikvaren har laget en masseimport-mal for NIKUs innlegging i Askeladden.⁹ Importmalen har fire ark, som heter:

Utfylling

I dette arket ligger selve importmalen. Røde kolonneoverskrifter er obligatoriske utfyllingskolonner.

Eksport

Liste over objekter i overvåkingsprogrammet som allerede ligger i Askeladden. Eksporten er ikke komplett, fordi den er basert på søk på SEFRAK-nummer. Søk på bygningsnummer ga flere objekter, fordi noen SEFRAK-bygninger mangler SEFRAK-ID i Askeladden). Eksporten omfatter SEFRAK-bygninger i 10 kommuner og verneverdige kulturminner pr 2017.

Eksempel

Dette arket viser eksempel på utfylling av importmalen, med Riksantikvarens kommentarer.

Kodelister

Kodelister med obligatoriske valg for kolonnene i importmalen, lenket til importmalen. NIKU kan slette uaktuelle alternativer i kodelisten. Når alternativer i kodelisten slettes, kan resten av kolonnen flyttes oppover. Hver kodeliste har én kolonne for ledetekst og én kolonne for kode. Husk å slette både ledeteksten og koden. NIKU slettet ingen alternativer, verken i 2017 eller 2018.

⁹ Importmal_NIKU.xlsx. E-post 03.11.17 fra stian.finnmark@ra.no til ase.dammann@niku.no

16 Masseimport-mal – detaljert veiledning

IMPORTMAL	RIKSANTIKVARENS VEILEDNING	NIKUS KOMMENTAR
Finnes_i_Askeladden?	Er kulturminnet registrert i Askeladden fra før? I så fall; velg «Ja». Da må man også fylle ut kolonnene «LokalitetID» og eventuelt «EnkeltminneIndeks»	«Nei» på alle objekter vi legger inn i Askeladden. «Ja» på objektene som ligger i Askeladden fra før. For objekter som allerede ligger i Askeladden skal vi bare registrere tilstandsregistrering. Disse sender vi i egen liste med kun tre utfylte kolonner: «EnkeltminneIndeks», «Tilstand_MOV_bygg» og «Siste_feltkontroll»
Minnetype	Hvis objektet er en del av en helhet (anlegg med flere objekter), skal objektet legges inn som enkeltminne, og helheten beskrives som en lokalitet. Enkeltliggende objekter skal registreres som «Kulturminne», og all informasjon skal registreres på ei linje	Vi legger inn alle objektene som «Kulturminne»
Historisk_LOKID	Alle lokaliteter må gis et unikt nummer når de registreres (dersom de ikke allerede er registrert i Askeladden). Kolonnen må også fylles ut for kulturminnene og enkeltminnene, slik at de kobles til riktig lokalitet ved import til Askeladden. Er lokaliteten registrert i Askeladden fylles kolonne «G» ut i stedet for kolonne «C»	Når vi legger inn alt som «Kulturminne», kan vi slippe å nummerere. Eller nummerere alle fortløpende: 1-2-3-4-5-6-7 osv
Historisk_ENKINDEX	Alle enkeltminner må gis et nummer når de registreres (dersom de ikke er registrert i Askeladden). Nummeret må være unikt for den enkelte lokalitet, og enkeltminnene gis nummer fra 1 og oppover. NB! For lokalitet og kulturminne skal verdien «0» oppgis i dette feltet	Alle objektene vi legger inn er registrert som «Kulturminne» og får derfor 0 her
SEFRAKID		Hvis vi er helt konsekvente, kan vi legge inn SEFRAK-ID-ene uten bindestreker. Da må alle ID-ene ha 11 sifre og ingen bindestreker

IMPORTMAL	RIKSANTIKVARENS VEILEDNING	NIKUS KOMMENTAR
LokalitetID	Hvis lokaliteten/kulturminne/enkeltminne allerede er registrert i Askeladden oppgis Askeladden-ID her, og informasjon som fylles inn i dette skjemaet vil overskrive den info som allerede eksisterer (dette gjelder også tomme felt)	Vi skal ikke legge inn objektene som allerede ligger i Askeladden. For objekter som allerede ligger i Askeladden skal vi bare registrere tilstandsregistrering. Disse sender vi i egen liste med kun tre utfylte kolonner: «EnkeltminneIndeks», «Tilstand_MOV_bygg» og «Siste_feltkontroll»
EnkeltminneIndeks	Hvis enkeltminnet allerede er registrert i Askeladden, eller skal knyttes til en lokalitet som allerede eksisterer i Askeladden, oppgis enkeltminnets Askeladdenindeks her (hvis enkeltminnet ikke tidligere er registrert, men skal knyttes til allerede registrert lokalitet skal det gis verdien «-1»), og informasjon som fylles inn i dette skjemaet vil overskrive den info som allerede eksisterer (dette gjelder også tomme felt)	Askeladden-ID-ene ligger i eksport fra Riksantikvaren («Eksport»-ark i Importmal_NIKU.xlsx). Eksporten inneholder alle objekter i undersøkelsen som allerede ligger i Askeladden
Kommune	Kommunen kulturminnet befinner seg i	Riktige kommunenavn fra kodelisten
Navn		For SEFRAK-bygningene bruker vi kolonnen «Lokalitetsnavn» og for verneverdige objekter kolonnen «Adresse» i MOV-tabellen
Beskrivelse	Beskrivelse av lokalitet/enkeltminne/kulturminne	Her kan vi skrive «Beskrivelse mangler»
Kulturminnesok	Dersom man har lyst til å legge til opplysninger som vises i Kulturminnesøk, kan dette gjøres her. Du kan f. eks kopiere teksten fra «beskrivelse» og lime inn i denne kolonnen	
KulturhistoriskKontekst		

IMPORTMAL	RIKSANTIKVARENS VEILEDNING	NIKUS KOMMENTAR
Lokalitetskategori	I denne kolonnen skal du kun angi om dette er en arkeologisk lokalitet, bygning-infrastrukturslokalitet eller en kirkelokalitet. For «Kulturminner» skal man fylle ut både lokalitets- og enkeltminnekategori.	«Bebyggelse-infrastruktur» på alle SEFRAK-bygningene og de verneverdige, men «Kirkested» på kirker
Enkeltminnekategori	I denne kolonnen velger du om dette er en «Bygning» for alle bygg som har et bygnummer (utenom kirker), «Teknisk/Industrielt» for objekter som vei, skinnegang, maskiner etc., «Utomhuselement» for brønn, hage, trapp etc. For «Kulturminner» skal man fylle ut både lokalitets- og enkeltminnekategori.	Følgende alternativer dekket objektene i undersøkelsen: «Bygning», «Kirke», «Teknisk/Industrielt minne» og «Utomhuselement»
Lokalitetsart	Her spesifiserer man hva slags art lokaliteten har. Det vil si at man velger om det er en bygård, gårdstun, bensinstasjon etc. For «Kulturminner» skal både lokalitets- og enkeltminneart fylles ut	Kategoriene i Askeladden er ikke sammenfallende med SEFRAK-kategoriene. «Lokalitetsart» for de innlagte SEFRAK-bygningene er valgt på bakgrunn av kategoriene for «Hustype» i MOV-tabellen, kombinert med kolonnen «Opprinnelig sosial miljøsammenheng». Der hvor alternativene i importmalens kodeliste ikke er dekkende, har vi valgt «Annen bygningsart»
Enkeltminneart	På enkeltminnenivå spesifiserer man hva slags art det enkelte minnet er. For «Kulturminner» skal både lokalitets- og enkeltminneart fylles ut	Kategoriene i Askeladden er ikke sammenfallende med SEFRAK-kategoriene. «Enkeltminneart» for de innlagte SEFRAK-bygningene er valgt på bakgrunn av «Hustype» i MOV-tabellen. Der hvor alternativene i importmalens kodeliste ikke er dekkende, har vi valgt «Annen bygningsart»
EnkeltminneTilleggsArt		
Gardsnavn		

IMPORTMAL	RIKSANTIKVARENS VEILEDNING	NIKUS KOMMENTAR
Opprinnelig_funksjon	I dette feltet skal lokalitetens, enkeltminnenes og kulturminnenes opprinnelige funksjon oppgis. Var dette et serveringssted, industrilokale etc. Valgmulighetene i denne kolonnen bestemmes av valgene som er gjort under «art»	Kategoriene i Askeladden er ikke sammenfallende med SEFRAK-kategoriene. «Opprinnelig_funksjon» for de innlagte SEFRAK-bygningene er valgt på bakgrunn av kolonnen «Opprinnelig sosial miljøsammenheng» i MOV-tabellen. Der hvor alternativene i importmalens kodeliste ikke er dekkende, skriver vi «Uspesifisert». For de verneverdige som ikke er i SEFRAK har vi ingen opplysninger om opprinnelig bruk og skriver «Uspesifisert»
Vernestatus	Enkeltminnets og kulturminnets vernestatus angis her. Lokalitetens vernestatus styres av valgene som foretas for enkeltminnene	Velg «Ikke fredet» for alle som ikke er fredet eller vernet. Velg høyeste vern etter følgende rangering: 1: Automatisk fredet, Vedtaksfredet, Forskriftsfredet 2: Vernet etter PBL 3: Listeført kirke, Statlig listeført 4: Kommunalt verneverdig
Vernedato	Dato for når vernet trådte i kraft - kun for enkeltminne og «Kulturminne»	Dato må skrives slik: 31.12.2015. Datoer for reguleringsplanene ligger i kommunenes kartløsninger eller innsynslistene. For objektene som er «Ikke fredet» eller «Statlig listeført» bruker vi «Registrert_dato»
Datering	Her skal datering for enkeltminnet og kulturminnet legges inn. Velg tidsepoke fra nedtrekksliste	Sammenfallende kategorier i SEFRAK. Ellers har vi valgt «Uviss tid»
Eksakt_datering	Hvis enkeltminnet/kulturminnet har en eksakt datering, kan du legge inn årstall i dette feltet	
Dateringsmetode	Her skal det fylles ut hvilken metode som ligger til grunn for dateringen	Her velger vi «SEFRAK-registrering» for alle SEFRAK-bygningene. Ikke «Skriftlig kilde»

IMPORTMAL	RIKSANTIKVARENS VEILEDNING	NIKUS KOMMENTAR
Dateringskvalitet	Sannsynligheten for at dateringen er korrekt skal angis her	Her har vi valgt «Sannsynlig»
Registrert_dato	Dato for når feltregistreringen fant sted	Dato må skrives slik: 31.12.2015. Dato for opprinnelig SEFRAK-registrering er satt til 31.12.1995
Registrert_av	Hvem som gjennomførte registreringen	«SEFRAK-registrering» for SEFRAK-bygningene
Bygningsnummer	Bygningsnummer (kun for enkeltminner og kulturminner)	17 SEFRAK-bygninger og 16 verneverdige kulturminner mangler bygningsnummer. Disse legger vi ikke i importmalen, men vil bli lagt inn enkeltvis av NIKU
Hovedmateriale	Hovedmateriale (kun for bygninger - enkeltminner og kulturminner)	«Ikke registrert»
Tilstand_MOV_bygg		Tilstandsregistrering fylles ut for alle objekter som legges inn. For objekter som allerede ligger i Askeladden er denne og neste kolonne de eneste som skal fylles ut, i tillegg til Askeladden-ID
Siste_feltkontroll		Eksempel: 31.12.2015

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 132/2018

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00